

© Ministry of Justice of the Czech Republic, [www.justice.cz](http://www.justice.cz). [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, [www.justice.cz](http://www.justice.cz). [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

**RADA EVROPY**  
**EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA**  
**PÁTÁ SEKCE**

**VĚC MINARIK proti ČESKÉ REPUBLICE**

(stížnost č. 46677/06)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

10. února 2011

*Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.*

*Rozsudek je v autentickém anglickém znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC ([www.echr.coe.int](http://www.echr.coe.int)). Pořízený úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.*

**Ve věci Minarik proti České republice,**

Evropský soud pro lidská práva (pátá sekce), zasedající v senátu ve složení

Peer Lorenzen, *předseda*, Karel Jungwiert,

Mark Villiger,

Isabelle Berro-Lefèvre,

Zdravka Kalaydjieva,

Angelika Nußberger,

Julia Laffranque, *soudci*,

a Claudia Westerdiek, *tajemnice sekce*,

po poradě konané dne 18. ledna 2011,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

## ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 46677/06) směřující proti České republice, kterou dne 14. listopadu 2006 podala občanka Německa paní Susanne Minarik („stěžovatelka“) na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatelka je zastoupena panem P. Zimou, advokátem působícím v Praze. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec pan V. A. Schorm z Ministerstva spravedlnosti.

3. Stěžovatelka zejména namítá porušení svého práva na přístup k soudu podle článku 6 Úmluvy.

4. Dne 25. listopadu 2009 se předseda páté sekce rozhodl oznámit stížnost vládě. Dále bylo rozhodnuto o současném projednání přijatelnosti a odůvodněnosti stížnosti (článek 29 odst. 1 Úmluvy).

## SKUTKOVÝ STAV

### I. OKOLNOSTI PŘÍPADU

5. Stěžovatelka se narodila v roce 1975, bydliště má ve Willstátu v Německu.

6. Stěžovatelka byla menšinovým akcionářem společnosti Sokolovská uhelná, a. s. („společnost“), akciové společnosti založené podle českého práva.

7. Dne 4. května 2005 přijala valná hromada společnosti hlasy hlavního akcionáře usnesení o zrušení společnosti a převodu veškerého jmění na hlavního akcionáře.

8. Dne 25. června 2005 podala stěžovatelka ke Krajskému soudu v Plzni žalobu na vyslovení neplatnosti usnesení, přičemž tvrdila, že bylo přijato v rozporu s platnými právními předpisy, dvoustrannými dohodami o ochraně investic a jejími majetkovými právy. Dále tvrdila, že samotný zákon, na kterém se usnesení zakládalo, je protiústavní. Stěžovatelka současně uvědomila o své žalobě rejstříkový soud a požádala jej, aby nepovolil zápis zrušení společnosti a převodu veškerého jmění na hlavního akcionáře do obchodního rejstříku, dokud o platnosti usnesení nerozhodne krajský soud. Toto řízení o vyslovení neplatnosti usnesení stále probíhá.

9. Stěžovatelka obdržela vypořádání v penězích založené na hodnotě jejích akcií ke dni 31. prosince 2001. Výše vypořádání vycházela z posudku vypracovaného znalcem jmenovaným soudem na návrh hlavního akcionáře.

10. Dne 30. června 2005 povolil rejstříkový soud zápis převodu a výmaz společnosti z obchodního rejstříku. Tomuto rozhodnutí nepředcházelo žádné jednání a nebylo stěžovatelce doručeno, neboť neměla postavení účastníka řízení.

11. Dne 11. července 2005 zamítl Vrchní soud v Praze odvolání, kterým stěžovatelka napadla výše uvedené rozhodnutí. Vrchní soud v Praze konstatoval, že vzhledem k tomu, že v napadeném řízení neměla postavení účastníka, nebyla oprávněna se proti jeho výsledku odvolat.

12. Dne 11. května 2006 odmítl Ústavní soud ústavní stížnost stěžovatelky, která v ní ve vztahu k rejstříkovému řízení namítala porušení svého práva na spravedlivý proces a majetkového práva, jelikož (i) nebyla připuštěna jako účastník tohoto řízení v důsledku použití § 220h odst. 4 obchodního zákoníku a (ii) to vytvořilo nezvratný stav. Ústavní soud odmítl stížnost jako zjevně neopodstatněnou, přičemž konstatoval, že obchodní zákoník není na újmu jejímu právu na přístup k soudu, neboť vedle rejstříkového řízení byla k dispozici další řízení, ve kterých stěžovatelka mohla svá práva uplatnit. Ústavní soud dále konstatoval, že tvrzením stěžovatelky, podle kterého tato další řízení nezaručovala odpovídající ochranu jejích práv, se nemohl zabývat, jelikož předmětná stížnost byla namířena pouze proti rozhodnutím v rejstříkovém řízení.

## II. PŘÍSLUŠNÉ VNITROSTÁTNÍ PRÁVO A PRAXE

13. Příslušné vnitrostátní právo a praxe jsou popsány v rozsudku Soudu ve věci *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, č. 32921/03, 28464/04 a 5344/06, § 40-70, 15. října 2009.

14. Rozhodnutím sp. zn. Pl. ÚS 51/03 ze dne 22. února 2005 (zmiňným v odstavci 36 výše citovaného rozsudku *Kohlhofer a Minarik*) odmítl Ústavní soud návrh Krajského soudu v Ostravě na zrušení několika ustanovení obchodního zákoníku upravujících zrušení společnosti. Krajský soud konstatoval, že tato ustanovení se vztahovala na řízení zahájená před tímto soudem menšinovými akcionáři, kteří se domáhali vyslovení neplatnosti usnesení o zrušení společnosti a o převodu veškerého jmění na hlavního akcionáře. Ústavní soud rozhodl následovně:

„[Podle ustanovení o konkrétní kontrole ústavnosti právních norem,] může Ústavní soud rozhodovat pouze o ústavnosti zákona, jehož má být při řešení věci použito.

Podle § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku soud žalobě na neplatnost usnesení valné hromady nevyhoví, byl-li pravomocně povolen zápis převodu veškerého jmění společnosti na hlavního akcionáře [do obchodního rejstříku].

Jak shora uvedeno, k přerušení řízení v dané věci před Krajským soudem v Ostravě došlo dne 14. 1. 2003, tedy dva měsíce poté, kdy byl pravomocně zapsán v obchodním rejstříku převod jmění na hlavního akcionáře. Byl-li návrh Krajského soudu v Ostravě na zrušení shora uvedených ustanovení obchodního zákoníku postoupen Ústavnímu soudu až v prosinci 2003, je zřejmé, že soud tak učinil v situaci, kdy věc již nemohl meritorně posoudit s ohledem na [účinek] citované[ho] ustanovení § 131 odst. 3 písm. c) obchodního zákoníku. Jinými slovy, v původním řízení již nemohl aplikovat ustanovení, jejichž ústavnost zpochybnil před Ústavním soudem, z čehož plyne závěr, že předložená ustanovení již nebyla ‚zákonem, jehož má být při řešení věci použito‘.“

## PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

### I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ODS. 1 ÚMLUVY

15. Stěžovatelka namítá, že obchodní zákoník umožnil převod jejího majetku – menšinového podílu akcií – proti její vůli bez účinného prostředku nápravy proti zneužití moci většinovým akcionářem.

Svou námitku opírá o článek 6 odst. 1 Úmluvy, který zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě (...) projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích (...).“

16. Vláda s tvrzeními stěžovatelky nesouhlasí.

#### A. K přijatelnosti

17. Vláda namítá, že stížnost je předčasná, a tedy nepřijatelná pro nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy. Vláda podotýká, že ukončeno bylo pouze řízení před rejstříkovými soudy, zatímco o ostatních žalobách – na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a na určení výše vypořádání – nebylo dosud rozhodnuto. Podle vlády je pravděpodobné, že ustanovení, která bránila stěžovatelce v dosažení přezkumu zákonnosti věci (§ 131 odst. 3 písm. c) a § 220h odst. 3 a odst. 4 obchodního zákoníku), budou v důsledku rozhodnutí Soudu ve věci *Kohlhofer a Minarik v. Česká republika*, cit. výše, interpretována odlišně.

18. Stěžovatelka se brání této námitce tvrzením, že v probíhajícím řízení nemá naději na úspěch. Uvedla, že české soudy nepovažují rozhodnutí Soudu za závazné precedenty. Dodává, že v každém případě byla společnost zrušena a že vyslovení neplatnosti usnesení o zrušení společnosti je z praktických i právních důvodů vysoce nepravděpodobné, neboť obchodním zákoníkem jsou rovněž chráněna práva třetích osob nabytá v dobré víře.

19. Soud opakuje, že pravidlo vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy uvedené v článku 35 odst. 1 Úmluvy je založeno na předpokladu, že vnitrostátní systém poskytuje účinný prostředek nápravy tvrzeného porušení. Vláda, která namítá nevyčerpání prostředků nápravy, musí přesvědčit Soud, že v příslušné době byl teoreticky i prakticky k dispozici účinný prostředek nápravy; to znamená, že prostředek nápravy byl přístupný, způsobilý poskytnout nápravu stěžovatelových námitkách a nabízel přiměřenou šanci na úspěch (*V. proti Spojenému království* [velký senát], č. 24888/94, § 57, ESLP 1999-IX). Pokud doporučený prostředek nápravy neposkytoval přiměřenou naději na úspěch, například s ohledem na ustálenou vnitrostátní judikaturu, skutečnost, že stěžovatel takového prostředku nevyužil, není na překážku přijatelnosti (*Radio France a ostatní pro Francii*, rozhodnutí, č. 53984/00, § 34, ESLP 2003-X (výňatky)). Nadto stěžovatel nemusí využít prostředky, které třebaže teoreticky mají povahu prostředku nápravy, ve skutečnosti neposkytují žádnou šanci na nápravu tvrzeného porušení (*Yoyler proti Turecku*, rozhodnutí, č. 26973/95, 13. ledna 1997). Zvláštní pozornost je kromě toho třeba věnovat mimo jiné rychlosti samotného řízení o prostředku nápravy, přičemž není vyloučeno, že dostatečnost prostředku nápravy může být snížena jeho nepřiměřenou délkou trvání (*Doran proti Irsku*, č. 50389/99, § 57, ESLP 2003-X (výňatky)). V českém kontextu Soud již konstatoval, že stěžovatelé, kteří si přejí zpochybnit zákonnost usnesení o zrušení společnosti, nemusejí podat samostatnou ústavní stížnost v řízení o vyslovení neplatnosti a čekat na její výsledek (*Kohlhofer a Minarik proti České republice*, cit. výše, § 79).

20. Vnitrostátní situace se od přijetí rozsudku *Kohlhofer a Minarik* nezměnila. Vláda necitovala jediné rozhodnutí, které by signalizovalo změnu vnitrostátní judikatury, a příslušná právní úprava nebyla novelizována. V této souvislosti Soud konstatuje, že stěžovatelka bez

úspěchu brojila proti povolení výmazu společnosti z obchodního rejstříku až u Ústavního soudu.

21. Soud konstatuje, že vláda zdůraznila, že výsledek řízení o vyslovení neplatnosti v aktuálním případě nelze předvídat, zvláště ve světle rozhodnutí Soudu ve výše citované věci *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, u něhož je možné, že ho vnitrostátní soudy budou následovat. Soud souhlasí s tím, že tuto možnost nelze vyloučit, a obecně je třeba vítat vnitrostátní výklad práv v souladu s judikaturou Soudu. Soud se nicméně domnívá, že s ohledem na skutečnost, že se právní úprava v tomto bodě nezměnila, a s ohledem na ustálenou judikaturu vnitrostátních soudů zůstává taková změna výkladové praxe do značné míry spekulací.

22. Proto nezávisle na nesnázích, které by vznikly třetím osobám v případě, že by usnesení o zrušení společnosti bylo kdykoli v budoucnu prohlášeno za neplatné, má Soud za to, že stěžovatelka nebyla povinna čekat na výsledek řízení o vyslovení neplatnosti před podáním stížnosti k Soudu. V důsledku toho je namístě námitku vlády v tomto ohledu odmítnout.

23. Co se týče výsledku kompenzačního řízení, kterého podle vlády měla stěžovatelka vyčkat, Soud má tak jako ve věci *Kohlhofer a Minarik* (cit. výše, § 80) za to, že otázka tohoto alternativního prostředku nápravy je nerozlučně spjata s meritorní námitkou vlády, podle níž tento prostředek nápravy ospravedlňuje omezení přístupu stěžovatelů k soudu v řízení o vyslovení neplatnosti. Soud tedy spojuje tyto právní otázky s projednáním odůvodněnosti stížnosti.

24. Soud konstatuje, že tato stížnost není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy. Dále konstatuje, že není nepřijatelná z žádných jiných důvodů. Je proto třeba ji prohlásit za přijatelnou.

## **B. K odůvodněnosti**

25. Stěžovatelka tvrdí, že česká právní úprava jí znemožňovala napadnout usnesení o zrušení společnosti před soudem. Stěžovatelka má za to, že její stížnost má stejné rysy jako stížnost ve věci *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, cit. výše, v níž Soud konstatoval porušení článku 6 Úmluvy.

26. Vláda je toho názoru, že předmětná věc se liší od věci *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, cit. výše, v několika aspektech, zejména s ohledem na naději na podstatnou změnu vnitrostátní judikatury a právní úpravy v návaznosti na rozsudek Soudu v uvedené věci. Vláda dále vyzývá Soud, aby přehodnotil svoje závěry v rozsudku *Kohlhofer a Minarik*, přičemž pokládá odlišné stanovisko v uvedené věci za vhodnější. Podle vlády byla omezení přístupu stěžovatelky k soudu přiměřená a akcie stěžovatelky představovaly finanční majetková práva, která mohou být plně ochráněna v probíhajícím kompenzačním řízení.

27. Soud připomíná, že již konstatoval porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy v obdobných věcech jako předmětná stížnost (viz *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, cit. výše), ve kterých stěžovatelé neměli přístup k soudu, kde by mohli napadnout usnesení valné hromady, jímž byli zbaveni svých akcií.

28. Soud v první řadě konstatuje, že argument vlády týkající se naděje na změnu vnitrostátní judikatury a skutečnosti, že řízení o vyslovení neplatnosti stále probíhá před soudem prvního stupně, byl posouzen výše a odmítnut (§ 21).

29. Soud nemůže souhlasit s argumentem vlády, podle kterého práva stěžovatelky spojená s akciemi jsou primárně majetkem takové povahy, že mohou být dostatečně ochráněna v kompenzačním řízení: stěžovatelka se však domáhá přístupu k soudu ve věci zákonnosti aktu, kterým byla zbavena majetku, tedy akcií samotných. Přísluší akcionářům jakožto majitelům akcií, aby sami rozhodovali, jaké jiné užití, pokud vůbec nějaké, zvolí pro

svůj majetek kromě peněžní hodnoty. Soud tedy není s to autoritativně určit, že akcie stěžovatelky představovaly jen peněžní hodnotu, ani spekulovat, jaký jiný užitek by z nich mohla mít. Postačí konstatovat, že akcionářům ze zákona plyne řada práv nepeněžní povahy, která mohou považovat z rozličných důvodů za užitečná, například právo být pozván na valnou hromadu a zúčastnit se jí, právo být seznámen s obsahem řádných, mimořádných, mezitímních nebo konsolidovaných účetních závěrek, finančních zpráv a tak dále.

30. Z těchto důvodů nelze mít za to, že kompenzační řízení poskytuje dostatečnou ochranu tvrzení stěžovatelky, že byla protiprávně zbavena vlastnictví akcií, tedy osobního majetku, což se zjevně dotýká občanských práv stěžovatelky podle článku 6 Úmluvy.

31. Po posouzení veškerého materiálu, který mu byl předložen, má Soud za to, že neexistuje žádná nová skutečnost ani přesvědčivý argument způsobilý přimět Soud k tomu, aby v předmětné věci dospěl k odlišnému závěru než ve věci *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, cit. výše. Soud tedy v tomto ohledu odmítá námitku vlády týkající se nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy a konstatuje, že k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy došlo.

## II. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 1 PROTOKOLU Č. 1 K ÚMLUVĚ

32. Stěžovatelka namítá, že usnesení o zrušení společnosti se rovnalo vyvlastnění akcií menšinových akcionářů, a proto je použitelná druhá věta článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě. Tvrdí, že toto ustanovení bylo porušeno proto, že zásah nebyl v souladu se zákonem, byl v rozporu s obecnými zásadami mezinárodního práva, nešlo o žádný veřejný zájem a zásah nebyl přiměřený.

Článek 1 Protokolu č. 1 zní:

„Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“

33. Vláda tvrdí, že námitky uplatněné stěžovatelkou na základě tohoto ustanovení Úmluvy jsou nepřijatelné.

34. Soud podotýká, že řízení o vypořádání, které má z pohledu článku 1 Protokolu č. 1 zásadní význam, stále probíhá.

35. Z uvedeného vyplývá, že tato část stížnosti je předčasná ve smyslu článku 35 odst. 1 Úmluvy (viz *Kohlhofer a Minarik proti České republice*, cit. výše, § 112) a je třeba ji prohlásit za nepřijatelnou podle článku 35 odst. 4 Úmluvy.

## III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 13 ÚMLUVY

36. Stěžovatelka namítá, že neměla k dispozici žádný prostředek nápravy proti zásahu do majetkových práv, na nějž poukazuje ve své stížnosti. Odvolává se na článek 13 Úmluvy, který zní:

„Každý, jehož práva a svobody priznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností.“

37. Soud konstatuje, že tato námitka je spjata s námitkami stěžovatelky na základě článku 1 Protokolu č. 1, které byly prohlášeny za nepřijatelné z důvodu předčasnosti.

38. Z toho vyplývá, že tato námitka je zjevně neopodstatněná podle článku 35 odst. 3 Úmluvy, a musí být proto prohlášena za nepřijatelnou podle článku 35 odst. 4 Úmluvy.

## IV. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

39. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

40. Stěžovatelka požaduje 2 500 € jako náhradu za náklady a výdaje spojené s řízením před Soudem.

41. Vláda nepovažuje tuto částku za nepřiměřenou ani za nepodloženou.

42. Podle judikatury Soudu může být stěžovateli přiznána náhrada nákladů řízení pouze v rozsahu, v jakém byly tyto náklady skutečně a nezbytně vynaloženy, a jestliže je jejich výše přiměřená. V projednávané věci a s ohledem na podklady, které má k dispozici, a na výše uvedená hlediska Soud považuje za přiměřené přiznat stěžovatelce částku 2 500 € jako náhradu nákladů a výdajů spojených s řízením před Soudem.

43. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky zvýšené o tři procentní body.

## Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* stížnost podle článku 6 odst. 1 za přijatelnou a zbytek stížnosti za nepřijatelný;

2. *rozhoduje*, že k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy došlo;

3. *rozhoduje*,

a) že žalovaný stát má zaplatit stěžovatelce ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek podle článku 44 odst. 2 Úmluvy nabude právní moci, 2 500 € (dva tisíce pět set eur) a dále částku daně, kterou lze po stěžovatelce požadovat, z titulu náhrady nákladů řízení, přičemž tato částka bude převedena na české koruny podle kursu platného ke dni zaplacení;

b) že od uplynutí výše uvedené tříměsíční lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 10. února 2011 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

Claudia Westerdiek  
tajemnice

Peer Lorenzen  
předseda